

**el material
complementari**

FamíliaEscola
Acció Compartida

106

Acceptar el vulnerable

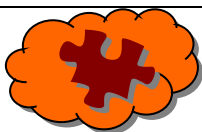
Mira'm!

Accedeix al
Butlletí FEAC
des d'aquí

Amb el patrocini de l'editorial:

BAULA

El Text:

Mira'm!**CONVERSES****LAIA** (12 anys, filla de la Nona, de 42 anys)

La meva mare treballa i quan jo arribo a l'hora de dinar tot està per fer. Me n'encarrego jo perquè soc la gran. En Miquel en té 10 i no fa res. Quina ràbia! Ja sé que els pares han de treballar, però quan estem junts al vespre o els cap de setmana per què no es dediquen a escoltar-nos quan tenim un problema. Cada vegada que m'hi acosto em diuen després, després. I ... quan és després?

JOAN (14 anys, fill d'en Roger, de 45 anys)

Fa dies que no tinc gana. La pastilla del TDA fa efecte, però no tinc gana. A l'escola, la tutora diu que m'he aprimat. Potser. És curiós que ella se n'hagi adonat i els pares passin de mi. Diuen que és normal. Ja m'agradaria, ja, que ells s'hi preocupessin tant com la meva tutora.

Posats a somiar, tant de bo un vespre tots junts a casa em preguntessin com em van les coses i què voldria fer l'any vinent. Però això és un somni! Estan massa preocupats per la pandèmia, sobretot el pare.

ROSA (16 anys, filla d'en Pere, de 46 anys)

Com m'agradaria que la mare m'abracés. No ho fa quasi mai. Es deu pensar que em fa vergonya, però no és veritat. Home, si ho fa davant les amigues... potser sí. Però a casa? Aquest mes, amb la mort de l'avi, ha estat molt dur. Fins i tot a l'escola ningú s'ha adonat de la meva tristesa. He viscut moments d'autèntica soledat. Tinc ganes de plorar i d'escapar lluny... Algú em trobaria a faltar, deixaria de ser invisible?

Qüestions per al diàleg

- 1 Pensem que els nostres fills i filles, quan arriben a una certa edat, ja no ens necessiten?
- 2 Creus que el teu fill/filla pot ser una persona vulnerable? Ho ha estat mai? En quins moments? I tu, t'has sentit mai vulnerable?
- 3 Què és ser una persona vulnerable?
- 4 Has pensat mai d'apuntar-te a un voluntariat?

El **PwPt** de les Idees bàsiques !

Parlem-ne tots plegats!

Propostes per a les dinàmiques

1. Salutació i benvinguda. Presentacions dels assistents.

Donem la benvinguda a la tercera sessió d'aquest curs 2021/22 i a aquest nou any 2022 que tot just comença, sabent que encara no podem abaixar la guàrdia!

D'altra banda, tan si és presencial com virtual, preparem bé la sessió, tingueu cura de l'ambientació i durant la trobada compartiu pantalla, imatges... També recomanem fer una foto de grup per a reforçar i posar en valor aquest tipus de trobades FEAC, tant importants i necessàries sobretot en el moment que estem vivint.

2. Lectura article.

Llegirem l'article «**MIRA' M**»

3. Preguntes

A continuació comentarem les preguntes de debat del text.

- a. Pensem que els nostres fills i filles, quan arriben a una certa edat, ja no ens necessiten?*
- b. Creus que el teu fill/filla pot ser una persona vulnerable? Ho ha estat mai? En quins moments? I tu, t'has sentit mai vulnerable?*
- c. Què és ser una persona vulnerable?*
- d. Has pensat mai d'apuntar-te a un voluntariat?*

4. Lectura del text de l' expert.

Després d'acabar aquesta primera part de lectura i debat us proposem la lectura del text de l'expert.

Indicadors de desigualtat en l'acompanyament familiar

Marta Plujà

Tècnica de campanyes i sensibilització

Càritas Diocesana de Barcelona

Sovint, quan un infant s'adorm a classe o no porta els deures fets, no sempre és per falta de motivació o deixadesa, sovint és perquè no ha pogut. Ens hem preguntat com viu a casa l'alumnat! Sabem quines condicions té el seu domicili! Coneixem de què viu la família! Tenen feina els pares/ Quina mena de feina/ Hi ha més germans o germanes! Més grans o menors!

La realitat és que, a casa nostra, el 28,6% dels infants estan en risc de pobresa, però els centres educatius només tenen detectat

un 6,6% d'alumnat amb risc educatiu per raons socioeconòmiques a primària i un 5,7% a secundària. Segons la Fundació Bofill, aquesta diferència es deu a la falta de criteris clars sobre detecció.

Les desigualtats socioeconòmiques tenen un elevat impacte en les oportunitats educatives d'infants i joves, però no són només un problema del sistema educatiu. Cal tenir ben present què passa més enllà de l'escola i per què. Un dels grans reptes és saber com connectar els aprenentatges que provenen de l'educació no formal i informal, amb l'educació formal.

També hem de tenir en compte l'esclatxa digital, entesa com la desigualtat tant en l'accés com en l'ús de les tecnologies digitals. La crisi sanitària viscuda arran de la pandèmia de la Covid- 19 ha posat en primera línia aquesta gran desigualtat.

Tots aquests factors relacionats amb la renda i la pobresa i que determinen l'ambient en el qual creixen els infants —juntament amb els de la transmissió d'habilitats o capacitats— funcionen com a "corretges de transmissió" de l'exclusió. Són difícils de detectar, per això cal obrir bé els ulls i parar l'orella.

Trobar indicadors ens pot ajudar a objectivar les diferents situacions particulars de cada nen o nena, sense haver de generalitzar. Alguns d'aquests indicadors són molt fàcils de trobar:

- *Famílies amb menys ingressos que els establerts pel llindar de risc de pobresa.*
- *Situació d'atur dels progenitors, especialment en cas que l'atur sigui de llarga durada o que tots els progenitors estiguin en situació d'atur.*
- *Famílies monomarentals.*
- *Famílies on els avis es fan càrrec dels infants o famílies amb mares adolescents.*
- *Rebre algun tipus de protecció social: RMI, ajut al lloguer, expedient als Serveis Socials.*
- *Necessitar ajut pel menjador*
- *Infant o jove tutelat per la Generalitat.*
- *La família és refugiada.*
- *La família comparteix habitatge amb altres nuclis familiars.*
- *La família viu en condicions d'infrahabitatge.*
- *Família coneguda pels Serveis Socials (públics o privats).*

D'altres, apareixen fruit de l'observació en el context escolar. Per exemple, ens hauria de preocupar:

- *Que l'alumne/a comenci el curs escolar sense tenir el material escolar necessari (ordinador, llibres, materials...)*
- *Que rares vegades s'apunti a les sortides i les colònies escolars o a les activitats extraescolars de fora de l'escola.*
- *Que no porta esmorzar o en porta però no és suficient i/o adequat.*
- *Que no ve net i ben vestit o que porta molt sovint la mateixa roba o que és molt vella i apedaçada.*
- *Que s'adorm a classe, no presta prou atenció, li costa socialitzar.*

Altres factors que ens poden servir d'indicadors són la salut, el pes, el comportament i les preferències, que es poden veure dins l'àula sense massa dificultats i sense haver de parar-hi massa atenció.

Perquè la família pugui sortir de l'adversitat i evitar-ne la cronificació caldrà acompanyar-la i treballar-hi la resiliència familiar. Hi ha un gran ventall d'activitats que es poden plantejar

per assolir aquests objectius: tallers familiars, sessions individuals, dinàmiques de reforç del vincle i altres relacionades amb el suport a l'infant o adolescent (com ara lú's d'aplicacions informàtiques, gestió de conflictes, etc.). Però sempre, inexcusablement, partint de la trobada, d'acord amb la voluntat de la família.

5. Visualització curts.

Després podem veure aquests tres curts i fer un llistat de totes les actituds, gestos i valors que apareixen i que cal posar en pràctica quan acompanyem les persones vulnerables.

Després de visualitzar-los i compartir el que hàgim pogut percebre, apuntarem (*tenint en compte també el text de l'expert*) tot allò que podríem fer en el nostre dia a dia i que potser per manca de temps, o perquè no ens adonem no ho fem (mirar els de casa, vetllar perquè vagin ben alimentats i dormin les hores necessàries, escoltar-los, regalar temps per atendre'ls, visitar algun familiar malalt o un avi gran a la residència, fer una trucada per telèfon interessant-nos per l'altre, abraçar al nostre fill o filla adolescent, acariciar...).

1. [ESTOY CONTIGO](#)

2. [CUERDAS](#)

3. [ACOMPANYAR](#)

Conclusions. Fem una reflexió general fent èmfasi, entre tots, dels principals punts a tenir en compte en el nostre dia a dia, i ho podem deixar-ho per escrit. Ens acomiadem del grup desitjant un bon any i agraint la seva assistència a l'espai-trobada FEAC, a l'igual que recordarem la propera sessió i els webinars.

Recordatori: Webinar gratuït "Aprenent a viure i acompanyar en la vulnerabilitat", amb Anna Maria Rifà (equip redactor FEAC)

Aprenent a viure i acompanyar en la vulnerabilitat
amb Anna M. Rifà

Webinar gratuït
dimarts, 25 de gener
de les 19 a les 20h

Programa Família-Escola, Acció Compartida
<http://blogs.escolacristiana.org/formacio/llistat-de-cursos/>

Fundació Escola Cristiana de Catalunya

 Santillana
a Sanoma company

Possiblement, les reunions s'hauran ja fet o programat a posteriori del webinar però, atès que la publicació és anterior al webinar, us en fem menció. Recordeu que es demana als ponents que facin unes preguntes de la temàtica tractada de cara a animar grups FEAC al final de la seva ponència. Es poden recuperar al [canal youtube de la FECC](#).

Descripció: *Ens pensem que ho controlem tot: la família, els nostres fills i filles, l'escola, el treball, les persones grans, ... la pròpia vida i juguem dia a dia a ser déus.*

Però, quan ampliem i activem la nostra mirada, podem observar què en som de fràgils i vulnerables.

I el cert és, que són humans i compartim la humanitat. Quan estem atents i mirem amb curiositat la VIDA, ens adonem que absolutament res està sota el nostra control: la impermanència de la nostra existència.

En aquesta webinar ens dedicarem a compartir pautes per tal que ens puguem acompanyar primer a nosaltres mateixos (autocompassió) i a l'altre (compassió) amb bondat i amor.

En acabar hi haurà un espai de preguntes que podreu fer a la ponent.

Recursos

Lectures

Webs

Imatges i vídeos

LECTURES

- Miralles, Francesc; García, Hector. *El petit Ikigai*. Fanbooks. 2021
- TORRALBA, FRANCESC; BAYÉS, PILARÍN. *Aprender a ser* (col·lecció). Santillana. 2019
- Torralba, Francesc. *L' amor que ve de dins*. Ara Llibres. 2011.

CITES

- «Estima els altres com a tu mateix» (**Mc 12,31**)
- Enciende tu vida. Busca aquellos que encienden tus llamas. **Rumi**.
- Sigues amable, perquè cada persona que et trobi estarà bregant una dura batalla. **Plató**
- "... la grandeza de nuestra nación se mide en función del modo en que tratamos a los mas vulnerables **Al Gore**
- La desgràcia permet descobrir aquell que t'estima. **Proverbi africà**

WEBS INTERESSANTS

- [ESTOY CONTIGO](#)
- [CUERDAS](#)
- [ACOMPANYAR](#)
- [QUÈ SÓN ELS GRUPS VULNERABLES?](#)
- [ENTITAT DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA COMPROMESA AMB LA SOCIETAT MÉS VULNERABLE](#)
- [SALUT MENTAL PELS ADOLESCENTS](#)

IMATGE

Comentem la imatge a partir del power point del butlletí FEAC 106.

LLIBRES :

Una petita joia per llegir

EL nen, el talp, la guineu i el cavall.

Autor: Charlie Mackesy

Editorial: Rosa dels vents

Un conte universal per llegir a qualsevol edat.

L'èxit mundial, aquest petit llibre fet per l'artista plàstic Charlie Mackesy us inspirarà tant pel que diu com pel seus dibuixos. Una petita meravella a l'abast de tots.

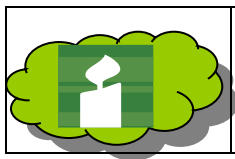
La Salut conculcada

Autor: Carles Ariza

Editorial: Claret

La posició social de les persones pot arribar a definir una exposició a més problemes de salut i a menys accés a recursos per combatre'ls.

En el llibre "La salut conculcada", el professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, **Carles Ariza**, fa un recull d'aquestes i altres situacions amb tantes persones darrere en necessitat d'una adequada atenció de salut pública.

Pregària

Previ: Hem recollit aquesta pregària que també es fa ressò del tema d'aquest butlletí: la vulnerabilitat. Està enfocat des de l'àmbit social, però pot ajudar-nos en el que compartim dins del Programa Família-Escola, Acció Compartida.

Realitat que crema (Marina Sampayo. www.pregaria.cat)¹

Crec que no m'equivocaria si dic que vosaltres, que pregueu la realitat, heu quedat amb el cor encongít en saber sobre la mort per incendi d'una família en situació de sense llar a Barcelona. Els incendis poden ser més o menys accidentals, el que no és accidental és que veïnes i veïns nostres visquin en condicions d'infrahabitatge i en situació de sense llar.

Darrerament, s'incrementa el nombre de joves migrants en situació de sense llar. La política d'estrangeria s'enllaça maquiavèl·licament amb el mercat de treball i l'habitatge creant una força centrifugadora que expulsa a veïnes i veïns als marges. Tanmateix, els marges no són lluny, són esquerdes en la realitat més propera. Espais de vulnerabilitat que Jesús mirava des de l'Amor del Pare al cor de la persona, esquerdes que caminava descalç amb el respecte de considerar cada vida territori sagrat. Com pot ser que tinguem vides sagrades, temples de Déu, al ras?

Des de fa temps a un espai del meu barri mal dormen, perquè a dormir al carrer no se'n pot dir dormir, dos veïns al cobert d'un edifici. L'edifici és protegit com a patrimoni de la ciutat, la vida dels nostres veïns desprotegida i vulnerada. No sabia dir amb exactitud, però com a qüestió de dos cops al mes aquests veïns són "desnonats". Sense sostre privats de sostre, privats d'aixopluc, privats de llar.

No dubto que han sigut atesos, se'ls ha ofert allotjament i segurament l'hauran rebutjat. Fets que per molts serien ja motiu per deixar-los de la mà de Déu apel·lant a una suposada mala sort a la vida i irresponsabilitat. Però qui de vosaltres triaria per voluntat pròpia viure en un alberg? Conversant, una treballadora social em plantejava: qui voldria perdre la llibertat, l'autonomia sobre els propis horaris, sobre la seva vida, quan ja ho has perdut tot? I jo em pregunto, què ens fa tancar-nos com a societat a l'empatia i a l'acollida, a la cura, a l'escolta pacient i comprensió d'una vida vulnerable?

Ens recordàvem de la gent en situació de sense sostre quan havíem d'estar tancats a casa, però el sensellarisme va molt més enllà de la manca d'un sostre, és la manca d'una llar segura d'incendis i desnonaments, d'una llar pròpia on cuidar i ser cuidat, on dormir plenament sense ser violentat ni vulnerat. Si bé la solució al sensellarisme demana de polítiques i resposta pública, nosaltres ens podem plantejar quina relació tenim amb els nostres veïns, com cuidem als descuidats, amb quins ulls mirem la realitat i si com Jesús acarorem cada vida amb la seva sacralitat.

¹ <https://pregaria.cat/preguem-la-realitat/realitat-que-crema>

**PREGÀRIA COMPARTIDA
PARENOSTRE i COMIAT**

Amb el patrocini de l'editorial:

